

Jönköpings kommun

Grundläggande granskning 2024

Innehåll

1. Inledning	2
2. Kommunstyrelsen.....	4
3. Barn- och utbildningsnämnden.....	8
4. Funktionsstödsnämnden	13
5. Individ- och familjeomsorgsnämnden.....	17
6. Kultur- och fritidsnämnden	21
7. Miljö- och hälsoskyddsnämnden	25
8. Stadsbyggnadsnämnden	29
9. Tekniska nämnden	34
10. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	37
11. Äldrenämnden	41
12. Valnämnden	45
13. Överförmyndarnämnden	48
14. Sammanfattande bedömning	51

1. Inledning

Bakgrund

Från kommunallagen (kap 12 §1) framgår att "Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig." Granskningen är vidare årlig och avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen består av tre delar:

- ▶ Grundläggande granskning
- ▶ Fördjupad granskning (eller djupgranskning)
- ▶ Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Grundläggande granskning omfattar samtliga styrelser och nämnder varje år och innehåller två delar:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll

Som en komplettering till skriften God Sed, i vilken god revisionssed i kommunal verksamhet uttolkas och dokumenteras, har SKR tagit fram skriften Grundläggande granskning. Den följande framställningen bygger på vad som står i God sed och Grundläggande granskning. Där framgår bl.a. att den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Syfte

Syftet med den grundläggande granskningen har varit att översiktligt bedöma om respektive nämnd/styrelse bedriver sin verksamhet på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning utgörs i huvudsak av:

- ▶ Kommunallagen
- ▶ Reglementen
- ▶ Andra instruktioner och styrdokument som rör nämndernas verksamhet

Ansvariga nämnder

Granskningen avser verksamhetsår 2024 och har omfattat följande nämnder:

- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Barn- och utbildningsnämnden
- ▶ Individ- och familjeomsorgsnämnden
- ▶ Kultur- och fritidsnämnden
- ▶ Miljö- och hälsoskyddsnämnden
- ▶ Funktionsstödsnämnden
- ▶ Stadsbyggnadsnämnden
- ▶ Tekniska nämnden
- ▶ Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
- ▶ Valnämnden
- ▶ Äldrenämnden
- ▶ Överförmyndarnämnden

Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer med nämndpresidium samt dokumentstudier. Insamling har skett av relevant dokumentation såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, årsbokslut, internkontrollplaner och protokoll.

Arbetsmoment:

1. Fastställande av projektplan
2. Granskningen introduceras för berörda. Sakkunniga vid EY ansvarar för detta.
3. Bokning av möten inom ramen för den grundläggande granskningen
4. Genomförande av möten
5. Insamling av dokumentation
6. Dokumentstudier - genomgång och analys av relevant dokumentation
7. Analys och rapportskrivning
8. Intern kvalitetssäkring av rapporten
9. Avrapportering av granskningsredogörelserna

2. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är Jönköpings kommuns ledande politiska förvaltningsorgan. Dess huvudsakliga uppgifter är att leda och samordna kommunens verksamheter samt ansvara för översiktlig planering, mark- och bostadsförsörjning, näringslivs- och sysselsättningsfrågor, inköps-, informations- och turistfrågor organisationsfrågor och kommunens krisberedskap, säkerhetsarbete och civilt försvar.

2.1. Ekonomi

Styrelsen redovisar år 2024 ett överskott om 11,7 mnkr. Verksamheten kommunledning redovisar en negativ avvikelse på 1,4 mnkr vilket bland annat beror på ökade personalkostnader till följd av ändringar i stödet till förtroendevalda och högre arvodeskostnader än vad som budgeterats. Inom den kommungemensamma administrationen redovisas ett överskott om 9,3 mnkr, Övrig kommungemensam verksamhet en negativ avvikelse om 0,5 mnkr, Näringslivsåtgärder en positiv avvikelse om 1,3 mnkr, samt Miljömålsarbete ett överskott om 3,1 mnkr.

Framöver menar styrelsen att en stor administrativ påverkan kommande år är upphandling av kommunens ekonomisystem. Ett arbete har inletts för att göra en förnyad upphandling. Arbetet kommer att ta flera år att genomföra och kommer att kräva resurser från både ekonomiavdelning och inom förvaltningarna.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Kommunstyrelsen beslutade om verksamhetsplan och internbudget för kommunstyrelsens verksamheter 2024 vid sammanträde 2024-02-27.
Har styrelsen antagit en verksamhetsplan?		Ja. Kommunstyrelsen beslutade om verksamhetsplan och internbudget för kommunstyrelsens verksamheter 2024 vid sammanträde 2024-02-27.

2.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen/nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har styrelsen formulerat övergripande mål för sin verksamhet kopplade till styrelsens grunduppdrag, samt flertalet mål kopplade till stadskontorets avdelningar.

		Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har styrelsen formulerat mål för sin ekonomi?		Av verksamhetsplan framgår följande mål med bäring på ekonomi: ▶ Stödet till förvaltningarna i ekonomihantering ska förbättras. ▶ Minimera antalet lån
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken <i>"Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse"</i> . Det är endast för tre av 20 mål ¹ som en indikator för måluppfyllelse anges.
När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?		I verksamhetsberättelsen följs samtliga 20 mål upp. För respektive målsättning framgår bedömning samt en motivering till bedömningen. Av de fem övergripande målen kopplade till styrelsens grunduppdrag bedöms samtliga vara på väg att uppnås. Av målen kopplade till stadskontorets avdelningar (15) bedöms elva vara på väg att uppnås och fyra bedöms uppnås.
När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?		De båda målen med bäring på ekonomi bedöms av styrelsen vara på väg att uppnås. Vi noterar att styrelsen uppnår en ekonomi i balans.

2.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2024: Kommunens HR-avdelning är utbyggd och har fyra fokusområden: ledarskap, arbetsmiljö, rekrytering samt utveckling och lärande.

Sjukfrånvaro: Av verksamhetsberättelse 2024 framgår att sjukfrånvaron på stadskontoret totalt var 3,3 procent. Detta är en marginell ökning mot 2023 då sjukfrånvaron totalt låg på 3,1 procent. Sjukfrånvaron är högre för kvinnor än för män. Dock har sjukfrånvaron för män ökat från 2,7 procent 2023 till 3,2 procent 2024. Vidare framgår att 19 medarbetare (14 kvinnor och 5 män) har varit helt eller delvis frånvarande i mer än 90 dagar.

¹ Inklusive de prioriterade hållbarhetsmålen.

Personalomsättning: Av verksamhetsberättelse 2024 framgår att 19 tillsvidareanställda medarbetare inom stadskontoret har avslutat sin anställning under 2024, varav åtta var pensionsavgångar. Personalomsättningen (exklusive pensionärer) är 2024 3,6 procent. Detta är en minskning jämfört med 2023 då personalomsättningen låg på 9,2 procent.

2.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen antagit en internkontrollplan för 2024?		Av styrelsens verksamhetsplan framgår de fem risker som identifierats i riskanalysen (se nedan). Utöver riskområde samt beskrivning av respektive risk framgår inget ytterligare.
Har styrelsen genomfört en riskanalys?		Ja. Det finns en dokumenterad riskanalys där identifierade risker har bedömts utifrån sannolikhet och konsekvens. Totalt framgår fem risker. Av riskanalysen framgår för respektive risk riskfaktor, beskrivning av risk, riskvärde utifrån sannolikhet och konsekvens, nuvarande hantering, hanteringsåtgärd, bedömning av hantering samt uppföljningsfrekvens. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2024 görs en uppföljning av de risker som identifierats i styrelsens riskanalys. Styrelsen bedömer den samlade interna kontrollen inom organisationen som tillräcklig.

2.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Kris, samordning och civil beredskap (leds av Räddningstjänsten). Kommunen behöver utreda vad som behövs för att klara två veckor i kris.
- ▶ Hantering av större väderhändelser. Två större tester skedde under 2024 i form av översvämningar under sommaren samt snöproblematik på E4:an.
- ▶ Kommunen fortsätter att växa befolkningsmässigt (positiv utveckling), i motsatt riktning än kommuntrenden i övrigt.

2.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Krissamordning och civil beredskap (exempelvis avseende klimatet).
- ▶ Bostadsbyggnationen har inte riktigt kommit igång, sannolikt byggs mer redan till nästa halvår. Vätterhem har vakanser i befintligt bestånd.
- ▶ Volymförändringar och den demografiska utvecklingen.

3. Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden är ansvarig för vad i lag och förordning ligger på huvudman för offentlig utbildning. Ansvaret innefattar förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, särskild undervisning för elever som vårdas på länssjukhuset Ryhov. Nämndens ansvarsområde omfattar även pedagogisk omsorg, öppen förskola inom ramen för kommunens familjecentraler samt Kulturskola och Upptech.

3.1. Ekonomi

Nämnden redovisar 2024 ett negativt resultat om - 12,6 mnkr. Enligt nämndens årsredovisning kan det negativa resultatet till huvuddel, - 25 mnkr, förklaras av fler inskrivna barn och elever än tilldelad budget samt ökade kostnader inom livsmedel och skolskjuts.

Förskoleområden i kommunal regi redovisar en positiv avvikelse om cirka 6 mnkr, grundskoleområden i kommunal regi redovisar en positiv avvikelse om cirka 8 mnkr. Kostverksamheten visar ett underskott om 2 mnkr samt visar skolskjutsorganisationen ett underskott om 9 mnkr.

Framöver har nämnden identifierat ett antal utvecklingsområden, däribland att hantera minskningen av elevantal genom aktivt omställningsarbete så att personal- och lokalresurser utnyttjas effektivt.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Barn- och utbildningsnämnden antog internbudget för 2024 vid sammanträde 2023-12-14.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Barn- och utbildningsnämnden antog verksamhetsplan för 2024 vid sammanträde 2024-01-30.

3.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.

Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplanen finns inga formulerade mål avseende nämndens ekonomi. Vid sakgranskning uppges att utgångspunkten för nämndens bedömning är att ekonomin ska vara i balans.
Är målen mätbara?		För verksamhetsmålen i verksamhetsplanen finns rubriken <i>"Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse"</i> . För 14 av 26 mål anges en mätbar indikator för måluppfyllelse.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		I nämndens verksamhetsberättelse presenteras uppföljning av målen. För respektive mål framgår en bedömning av målet samt en motivering till bedömningen. Nämnden bedömer att 19 av 26 mål är på väg att uppnås samt att sju av 26 mål riskerar att inte uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej applicerbart då det av verksamhetsplanen inte framgår några formulerade mål avseende nämndens ekonomi. Vi noterar att nämnden inte uppnår en ekonomi i balans.

3.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2024: Tabergs förskola samt Kuskens förskola lades ner. Hyreskontrakt förlängdes till och med 2032 för Solstickans förskola. Solstickans ersättningsbyggnad försenad pga. förorenad mark som har behov av att saneras. Vidare sker en anpassning till lägre antal barn under ht 24. I september 2024 hade nämnden 170 barn färre inskrivna jämfört med september 2023. Inom grundskolan har en biträdande utbildningschef anställts. Vidare har ett nytt skolspår bildats - Sandaspåret.

Sjukfrånvaro: Den totala sjukfrånvaron var 6,3 procent 2024 vilket är en minskning mot 2023 då sjukfrånvaron låg på 6,6 procent. Den fortsatt förhöjda nivån förklaras av korttidssjukfrånvaro vilket även utgör den största andelen av sjukfrånvaron för både kvinnor och män. Kvinnor har fortsatt högre sjukfrånvaro än män och för 2024 var kvinnors totala sjukfrånvaro 6,8 procent jämfört med 3,9 procent för män.

Personalomsättning: Av verksamhetsberättelse framgår att personalomsättningen bland chefer inom nämnden, inklusive pensionsavgångar har minskat under 2024 i jämförelse med föregående år (från 8,5 procent till 6,9 procent).

Inom nämndens verksamheter uppges rektorer vara svåra att rekrytera. Även Kulturskolans lärartjänster är generellt svårrekryterade på grund av hög specialiseringsgrad.

3.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		Av verksamhetsplan framgår identifierade risker med tillhörande beskrivning och riskvärde. De risker som framgår av verksamhetsplan är samma risker som framgår av riskanalys (se nedan).
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Ja. Av <i>Presentation Verksamhetsplan 2024</i> framgår genomförd riskanalys. Riskanalysen är gjord utifrån sannolikhet och konsekvens. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2024 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts av samtliga risker. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras.

3.5. Verksamhetsspecifika händelser

Förskolan

- ▶ Verksamheten fortsätter med att utveckla kommungemensamma arbetssätt. Mycket av detta arbete kopplas ihop med förberedelsen av att byta lärplattform.
- ▶ Inom det systematiska kvalitetsarbetet har verksamheten använt ett nytt upplägg i Stratsys. Det har införts kvalitetsdialoger där utbildningschef träffar ledningsgrupper från samtliga förskoleområden i kommunen.
- ▶ Språkutvecklande arbetssätt har prioriterats. Utbildningen språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i förskola har slutförts, digital utbildningsmodul *Mångfaldens förskola* har börjat användas, språkpedagogernas insatser har utvärderats.

Grundskolan

- ▶ Ny utbildningsdirektör.
- ▶ Utbildningschef för grundskola avslutar sin tjänst och nyrekrytering sker.
- ▶ Förberedelse för ny lärplattform, Unikum.

Kulturskolan och Upptech

- ▶ På grund av asbestförekomst i Kulturskolans lokaler på Tändsticksområdet beslutas i augusti om evakuering till Idas skola. Verksamhetsöversyn som inleddes under HT23 pausas med hänsyn till evakueringssituation. Planeras återupptas HT25.
- ▶ Under VT24 genomfördes utredning kring ev möjlighet att inrymma Upptech i Idas skola.
- ▶ Ytterligare utveckling av Kulturskolans öppna verksamhet.
- ▶ Kulturskolan får del av statliga medel (~188 Tkr) för att förbereda för införande av så kallade fritidskort.

3.6. Utmaningar och utvecklingsområden

Övergripande

Ett övergripande utvecklingsområde är fortsatt utveckling av skolornas systematiska kvalitetsarbete med fokus på god undervisning i klassrummet och god analyskompetens i alla led. Detta görs genom bland annat språkutvecklingsarbete, tillgänglig och inkluderande lärmiljö, hållbart ledarskap, samt kvalitetssäkring av elevhälsoteamens uppdrag och organisation samt rektors ledning av dessa.

Förskolan

- ▶ Hållbart ledarskap: Kompetensutveckling för rektorer.
- ▶ Ekonomi - anpassning till lägre volymer: Samverkan mellan Förskola, HR, Ekonomi och placeringsadministration.
- ▶ Organisation: stöd till arbetslag, specialpedagogisk kompetens och arbetssätt, nära ledarskap.

Grundskolan

- ▶ Ekonomi - budget som går ihop.
- ▶ Lokaler - slitet och trångt på många skolor.
- ▶ Behörighet till viss del, exempelvis inom anpassad grundskola, specialpedagoger, speciallärare med inriktning läs/skriv och med inriktning matematik.

Kulturskolan och Upptech

- ▶ Relevanta mätetal och mätmetoder för Kulturskolan i allmänhet och för den öppna verksamheten.
- ▶ Kulturskolelokaler som ger möjligheter till att ta emot fler elever inom bild och dans samt rum för instrumentalundervisning som möjliggör gruppundervisning.

- ▶ Fortsatt arbete med varaktig etablering av Kulturskolan i socioekonomiskt prioriterade områden (nu även med koppling till det nya Fritidskortet).
- ▶ Medarbetares syn på uppdraget i Kulturskolan.
- ▶ Verkställa förändringar i enlighet med Kulturskolans och Upptechs strategi och handlingsplan.
- ▶ Hållbar lösning för Upptechs lokalbehov och placering.

4. Funktionsstödsnämnden

Funktionshinderomsorgen ansvarar för att enskilda får service, upplysningar, råd, stöd och bistånd inom nämndens verksamhetsområde, enligt bland annat socialtjänstlagen (SoL). Funktionshinderomsorgen ansvarar också för de rättigheter som funktionshindrade personer har avseende insatser Verksamhetsberättelse 2024 6 enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

4.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2024 ett positivt resultat om 10,7 mnkr motsvarande 0,8 procent. Den positiva avvikelsen återfinns inom funktionshinderomsorgen medan nämnd och gemensam verksamhet visar på marginell negativ avvikelse (0,1 mnkr). Den positiva avvikelsen inom funktionshinderomsorgen återfinns inom områdena Personlig assistans, Socialpsykiatri och boendestöd, Resurs, Myndighet samt Daglig verksamhet. Område Boende och korttidsboende visar på en större negativ avvikelse. Kostnader inom funktionshinderomsorgen har ökat med 56 mnkr vilket förklaras av ökade personalkostnader. Även kostnader för externa placeringar har ökat.

Framöver menar nämnden att förmågan att förutse och prognosticera ekonomin kan förbättras. Ett arbete har pågått under 2024 och behöver fortsätta under 2025.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Funktionsstödsnämnden antog verksamhetsplan med budget för 2024 vid sammanträde 2024-01-16.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Funktionsstödsnämnden antog verksamhetsplan med budget för 2024 vid sammanträde 2024-01-16.

4.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Målen är formulerade utifrån följande övergripande områden: Medborgare, medarbetare, ekonomi, hållbart samhälle. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.

Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplan framgår en målsättning om ekonomi i balans samt en målsättning om effektiv ekonomistyrning.
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken <i>"Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse"</i> . För åtta av tio mål anges en mätbar indikator för måluppfyllelse.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		I nämndens verksamhetsberättelse presenteras uppföljning av målen. För respektive mål framgår en bedömning av målet samt en motivering till bedömningen. Samtliga tio mål bedöms av nämnden uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		De två mål som finns med bäring på ekonomin (effektiv ekonomistyrning samt ekonomi i balans för funktionshinderomsorgen) bedöms av nämnden uppnås. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

4.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2024: På grund av låg beläggning inom verksamheten för korttidsvistelse barn har två enheter slagits samman. Målet med förändringen är att förbättra kvalitet, effektivitet och arbetsfördelning utan att sänka ambitionerna.

Sjukfrånvaro: Den totala sjukfrånvaron var 8,22 procent 2024 vilket är en ökning mot 2023 då sjukfrånvaron låg på 8,04 procent. Under året har förvaltningen arbetat med tre olika uppdrag rörande sjukfrånvaron: På enhetsnivå har enheter med hög korttidssjukfrånvaro analyserats, på individnivå där fokus legat på medarbetare med hög korttidsfrånvaro och hur chefer arbetar med dessa, och slutligen analys av hur enheter med låg korttidssjukfrånvaro arbetar.

Personalomsättning: Av verksamhetsberättelse 2024 framgår att såväl den externa som den interna chefsomsättningen har minskat, att andelen heltidsarbetande har ökat samt att personalomsättningen har minskat från 5,8 procent 2019, till 4,0 under 2024. Antalet medarbetare per chef har också fortsatt minskat.

Rekrytering är enligt nämndens verksamhetsberättelse en stor utmaning för många verksamheter inom funktionshinderomsorgen och för att förbättra och effektivisera

rekryteringen har flera utförarområden påbörjat arbete för en mer samordnad rekrytering.

4.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		I verksamhetsplan presenteras nämndens riskanalys där det framgår vilka risker som måste hanteras respektive hanteras omedelbart. De risker som framgår av verksamhetsplan är samma risker som framgår av riskanalysen (se nedan).
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Ja. I bilaga till verksamhetsplanen finns nämndens fullständiga riskanalys. Riskanalysen är gjord utifrån sannolikhet och konsekvens. För varje risk framgår en beskrivning, sannolikhet, konsekvens, riskvärde, riskvärde föregående period, hanteringsåtgärd och uppföljningsfrekvens. Totalt framgår 26 risker. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2024 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts i samtliga 26 fall. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras.

4.5. Verksamhetsspecifika händelser

Funktionshinderomsorgen (FO) har jobbat för att kortsiktigt få en budget i balans samt att långsiktigt få en hållbar ekonomi.

Kompetensförsörjningsfrågan har varit i fokus för FO och funktionen har fortsatt arbete med att förtydliga roller och uppdrag för fler yrkesgrupper. Införandet av EU-direktiven har påverkat genom bättre säkerställd dygnsvila för medarbetare men samtidigt en mindre flexibel schemaläggning.

Funktionen har under hösten 2023 samt hela 2024 kunnat erbjuda ett antal medarbetare som saknar utbildning att läsa FO-lyftet för att personerna ska bli behöriga stödassistenter, personliga assistenter eller boendestödare.

Under 2024 har två dialogmöten med intresseorganisationer inom funktionshinderområdet genomförts.

Inom område Socialpsykiatri och BST har verksamheten drabbats av inte mindre än 11 vattenskador, något som påverkat berörda verksamheter på olika sätt.

4.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Att implementera en resursfördelning som ger likvärdiga förutsättningar.
- ▶ Kunna personalförsörja med rätt kompetenser till de olika uppdragen inom FO.
- ▶ Schema- och vakanshanteringsfrågan.
- ▶ Resurseffektivitet och lokalförsörjning.
- ▶ Lösa situationen inom socialpsykiatrin till följd av regionens minskade heldygnsvård.
- ▶ Ökad samsjuklighetsproblematik - droganvändande.
- ▶ Effekter av ny socialtjänstlag.

5. Individ- och familjeomsorgsnämnden

Individ- och familjeomsorgen ansvarar för att familjer och enskilda får service, upplysningar, råd, stöd, behandling, försörjningsstöd och annat bistånd enligt bland annat socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

5.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2024 ett negativt resultat om 4,3 mnkr. Individ- och familjeomsorgen visar på en negativ avvikelse om 9,8 mnkr och försörjningsstöd visar på en positiv avvikelse om 1,4 mnkr. Nämnd och gemensam verksamhet visar på en negativ avvikelse om 0,6 mnkr.

Nämndens nettokostnader har enligt verksamhetsberättelsen ökat med 46,8 mnkr (motsvarande en ökning på 6,0 procent) jämfört med 2023. För individ- och familjeomsorgens del beror ökningen främst på ökade kostnader för externa placeringar (ökning om 18 mnkr). Även personalkostnader har ökat med cirka fem procent vilket delvis beror på mer personal och pågående omorganisation.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Individ- och familjeomsorgsnämnden antog verksamhetsplan med budget för 2024 vid sammanträde 2024-01-15.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Individ- och familjeomsorgsnämnden antog verksamhetsplan med budget för 2024 vid sammanträde 2024-01-15.

5.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Målen är formulerade utifrån följande övergripande områden: Medborgare, medarbetare, ekonomi, hållbart samhälle. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplan framgår en målsättning om ekonomi i balans (en avvikelse från

		budgetram om högst +/- 1 procent), samt en målsättning om effektiv ekonomistyrning.
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken <i>"Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse"</i> . För tio av 14 mål anges en mätbar indikator för måluppfyllelse.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga 14 mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom bedömningen som görs. Samtliga 14 mål bedöms uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		De två mål som finns med bäring på ekonomin (ekonomi i balans samt effektiv ekonomistyrning) bedöms av nämnden uppnås. Vi noterar att nämnden inte uppnår en ekonomi i balans.

5.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2024:

- ▶ Stor omorganisation av barn och unga, myndighetsutövning.
- ▶ En SSPF-koordinator är anställd med fokus mot området Öxnehaga för att nämndens ska kunna förhindra att barn dras in i en ogynnsam utveckling.
- ▶ Föräldrastödet har övertagit uppdraget som de kommunanställda kuratorerna hade inom barn- och ungdomshälsan. Idag erbjuds stöd till föräldrar som har barn med lindrig psykisk ohälsa inom nämndens egna föräldrastöd.

Sjukfrånvaro: Den totala sjukfrånvaron var 5,52 procent 2024 vilket är en minskning mot 2023 då sjukfrånvaron låg på 5,86 procent. Under året har förvaltningen arbetat med tre olika uppdrag rörande sjukfrånvaron: På enhetsnivå har enheter med hög korttidssjukfrånvaro analyserats, på individnivå där fokus legat på medarbetare med hög korttidsfrånvaro och hur chefer arbetar med dessa, och slutligen analys av hur enheter med låg korttidssjukfrånvaro arbetar.

Personalomsättning: Personalomsättningen har minskat från 8,6 procent till 7,3 procent. Inom Barn- och unga myndighetsutövning där personalomsättningen varit hög de senaste åren, över 10 procent 2022 och 2023, ligger den för helåret 2024 på 3,2 procent.

5.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		I verksamhetsplan presenteras nämndens riskanalys där det framgår vilka risker som måste hanteras respektive hanteras omedelbart. De risker som framgår av verksamhetsplanen är samma risker som framgår av nämndens riskanalys (se nedan).
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Ja. I bilaga till verksamhetsplanen finns nämndens fullständiga riskanalys. Riskanalysen är gjord utifrån sannolikhet och konsekvens. För varje risk framgår en beskrivning, sannolikhet, konsekvens, riskvärde, riskvärde föregående period, hanteringsåtgärd och uppföljningsfrekvens. Totalt framgår 27 risker. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2024 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts i samtliga 27 fall. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras.

5.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Skyddsbehövande från Ukraina. Massflyktdirektivet som förlängdes fram till 4 mars 2026. Den 1 november föreslås en ny lag om folkbokföring träda i kraft som innebär möjlighet att folkbokföra sig efter endast ett års uppehållstillstånd.
- ▶ En helt ny lagstiftning kom den 1 april, Lag om placering av barn i skyddat boende.
- ▶ Övergången från råd och service till bistånd på Junepol, Slottsgruppen, BOP.
- ▶ Förändrat arbetssätt på anhörigstöd för vuxna med uppdraget att erbjuda rätt insats inom ramen för råd och service.
- ▶ EOS flytt till nya lokaler som innebar en utökad målgrupp i antal deltagare samt större andel kvinnor.

- ▶ Mottagningen för våldsutsatta har genom utvecklingsmedel under året startat upp en länsgemensam KAST-mottagning samt kunnat vara kunskapsbank för professionella inom området.
- ▶ Bostadsenheten har genom utvecklingsmedel genomfört ett förbättringsarbete kring metoden *Bostad först* i syfte att pröva nya arbetssätt för individer som, utifrån traditionell matchning av bostadssocialt kontrakt, endast skulle varit aktuella för kategoribostad mot ett hyreskontrakt med bättre boendelösning.
- ▶ Ett stort antal Lex Sarah har rapporterats inom barn och ungdom, och har handlat om missförhållanden som upptäckts delvis på grund av omorganisation där ärenden tittats på med nya ögon.
- ▶ Hela organisationen har behövt höjas i kompetens gällande gängkriminalitet. En styrgrupp inom barn och unga har bildats för gängkriminalitet där OC samt EC från myndighet och resurs ingår.
- ▶ Översyn av öppenvården.
- ▶ Planering av flytt av hela området försörjningsstöd till gemensamma lokaler januari 2025.

5.6. Utmaningar och utvecklingsområden

Kompetensförsörjningen anges vara en av förvaltningens största utmaningar.

Av nämndens verksamhetsberättelse framgår att dagens och framtidens utmaningar inom socialförvaltningen, med en växande efterfrågan på personal kräver en strategisk och långsiktig satsning på kompetensförsörjning och arbetsmiljö. För att kunna möta dessa utmaningar och fortsatt erbjuda stöd och insatser till våra medborgare, är det avgörande att socialförvaltningen är en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare som både behåller och utvecklar sina medarbetare.

6. Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamheten. Nämndens verksamheter ska skapa förutsättningar för en stimulerande och meningsfull fritid, god hälsa och social tillhörighet, samt en god tillgång till kultur.

6.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2024 ett överskott om 0,3 mnkr. Den förvaltningsövergripande verksamheten har ett överskott kopplat till vakanser inom stab och övergripande inom förvaltningen. Även verksamhet för barn och ungdom samt kulturverksamheten uppvisar överskott till följd av vakanser. Inom kulturverksamheten bidrar också vissa kulturbidrag till överskottet. Idrotts- och fritidsanläggningar uppvisar ett underskott med anledning av kostnadsökningar för drift och underhåll, samt uppvisar badverksamheten ett nollresultat. Slutligen belastas biblioteksverksamheten av uppstartskostnader för renoverade och numera meröppna bibliotek som öppnat på nytt under 2024.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Kultur- och fritidsnämnden antog verksamhetsplan med tillhörande internbudget för 2024 vid sammanträde 2024-01-24.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Kultur- och fritidsnämnden antog verksamhetsplan med tillhörande internbudget för 2024 vid sammanträde 2024-01-24.

6.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplanen finns inga formulerade mål avseende nämndens ekonomi. Vid sakgranskning betonas att en av verksamhetsplanens kvalitetsfaktorer avser

		god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans.
Är målen mätbara?		För målen avseende nämndens uppdrag att leda och stödja kultur- och fritidsverksamheten i kommunen finns rubriken <i>"Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse"</i> . Majoriteten av dessa mål saknar mätbara indikatorer. Samtliga av de prioriterade hållbarhetsmålen saknar mätbara indikatorer.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga nio mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom bedömningen som görs. Av de nio målen bedömer nämnden att fem uppnås samt att fyra är på väg att uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej applicerbart då det inte framgår några formulerade mål med bäring på nämndens ekonomi i verksamhetsplanen. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

6.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2024:

- ▶ Utökat meröppet på tre bibliotek - Taberg, Tenhult och Ödestugu. Taberg och Tenhult bibliotek nyöppnats efter period av stängning/renovering.
- ▶ Inom badenheten har biträdande enhetschef tillsatts, tillsammans med ny teamledarorganisation.
- ▶ Hälsocenter - verksamhet flyttat organisatoriskt från stab till avdelning idrott och förening/badenheten.
- ▶ Etablerat öppen fritidsverksamhet på Dalvik, i samverkan med skola och ideella krafter, samt i Barnarp/Gula Villan i samverkan med skolan.
- ▶ Etablerat nya mötesplatser/samarbeten för motorburen ungdom.
- ▶ Personalförändringar inom staben när det gäller administration och folkhälsosamordning, mot bakgrund av effektiviseringskrav inför 2025.

Sjukfrånvaro: Förvaltningen har under första halvan av 2024 haft en sjukfrånvaro som minskat jämfört med föregående år enligt verksamhetsberättelsen. Genomförd analys under 2024 visar att majoriteten av långtidssjukskrivningar inte är arbetsrelaterade. Verksamheter med hög sjukfrånvaro är framför allt kultur- och

biblioteksverksamheten. Enligt verksamhetsberättelsen har det inom dessa verksamheter funnits utmaningar med vakanser och betydande rekryteringsbehov, vilket kan ha haft en påverkan på arbetsmiljön och i förlängningen sjukfrånvaron.

Personalomsättning: Av nämndens verksamhetsberättelse framgår ingen statistik rörande personalomsättning. Det anges att förvaltningen har fortsatta utmaningar att rekrytera till sina verksamheter. Vid dialogen framkommer att det finns svårigheter att rekrytera utbildade badmästare, I dagsläget tillgodoses detta behov främst genom intern kompetensutveckling.

6.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		Av nämndens verksamhetsplan framgår de sex risker som identifierats i riskanalysen (se nedan).
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Ja. Riskanalysen är gjord utifrån sannolikhet och konsekvens. För varje risk framgår en beskrivning, sannolikhet, konsekvens, riskvärde, riskvärde föregående period, nuvarande hantering, hanteringsåtgärd och uppföljningsfrekvens. Totalt framgår sex risker av riskanalysen. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts i samtliga sex fall. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna är tillräcklig.

6.5. Verksamhetsspecifika händelser

- Den öppna barn- och ungdomsverksamheten har tagit emot närmare 500 barn inom de lägeraktiviteter som erbjöds för barn i åldern 10 - 12 år, parallellt med att det under hela sommaren erbjöds verksamhet för tonåringar i de fyra prioriterade bostadsområdena. En omfattande

lovverksamhet har genomförts under sommarlovet 2024 i bred samverkan med civilsamhälle, föreningsliv och studieförbund.

- ▶ Samtliga kommunens utomhusbad, Kumlabad, Attarpsbadet, Brunstorpsbadet och Rosenlundsbadets utebad, hölls öppna under sommaren.
- ▶ Inom bibliotekssatsningen har arbetet fortsatt med inrättandet av fler meröppna bibliotek.
- ▶ Arbetet med EU-valet genomfördes enligt plan och en mängd aktiviteter arrangerades inför valet.
- ▶ Åtgärder kopplat till resultatet av ung livsstilsstudien, där flickors självskattade hälsa har fått låga värden, har genomförts i form av ett flertal evenemang utspritt under året (GoGRL).
- ▶ EPA-kulturen och motorburen ungdom är mer jämställd än tidigare. Särskilda satsningar har gjorts under vinter, vår och sommar.
- ▶ Förvaltningen har sett ett fortsatt stort intresse för kommunens friluftsområden, vandringsleder och friluftsbad bland kommuninvånare. Genom Hittaut, med fokus på konst, har 10 000 personer hittills i år tagit del av den offentliga konsten i Jönköping.
- ▶ Hälsocenter har utökat verksamheten under året och har numera tre hemvister. Rosenlundsbadet, Stadsgården och Norra Hammars sportcenter.
- ▶ Arbetet med att etablera Allaktivitetshus+ pågår fortsatt. Syftet i arbetet är att stärka och utveckla de prioriterade stadsdelarna Råslätt, Österängen, Öxnehaga och Huskvarna söder.

6.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Vid dialog med nämnden lyfts den psykiska ohälsan bland unga som en stor utmaning där nämndens naturliga fokus är på det främjande och förebyggande arbetet. Nämnden lyfter vikten av att samarbeta med andra förvaltningar och aktörer i samhället för att bekämpa denna trend.
- ▶ Det ekonomiska läget gör det än viktigare att de verksamheter som arbetar med låga trösklar kan ha fortsatt goda förutsättningar. Detta för att säkerställa att kulturen blir tillgänglig för alla barn och unga i kommunen.
- ▶ Mötesplatser och arenor för ungdomar måste vara attraktiva och erbjuda aktiviteter som ungdomarna vill delta i.
- ▶ Något som utgör ytterligare utmaning är den utveckling som skett inom vissa bostadsområden, med en händelseutveckling där ökad kriminalitet bidragit till en ökad oro och otrygghet i områdena.
- ▶ Jönköpings kulturföreningsliv och professionella kulturliv har under en längre tid efterfrågat lokaler och lyft fram att det är stor brist på ändamålsenliga lokaler.

7. Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet spänner över ett stort område, däribland tillsyn av industrier och annan verksamhet, bostadsfrågor som till exempel ventilation och buller, föroreningar i luft, mark och vatten samt livsmedelstillsyn. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en viss rådgivande funktion till företag, privatpersoner och övriga kommunala förvaltningar.

7.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2024 en positiv budgetavvikelse om 1 mnkr, vilket motsvarar en avvikelse om 3,5 procent. Framöver menar nämnden att fortsatta avstämningar av budgetuppföljning kommer att hållas under 2025 mellan förvaltningens ekonomifunktion och varje tillsynsenhet samt gruppen för vatten - och fiskevård. Vidare kommer ytterligare fokus att läggas på bedömning och prognos av tillsynsintäkter för en mer säker prognosbedömning.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade att anta internbudget för 2024 vid sitt sammanträde 2024-01-18.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade att anta verksamhetsplan för 2024 vid sitt sammanträde 2024-01-18.

7.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		Nej. Av nämndens verksamhetsplan framgår inga formulerade mål rörande nämndens ekonomi. Vid sakgranskning lyfts att nämnden 2022-02-17 gett förvaltningen i uppdrag att öka andelen finansiering genom tillsynsavgifter till 50 procent, och att målet ska vara uppnått under 2024. Av verksamhetsplan

		för 2024 framgår inget rörande detta uppdrag.
Är målen mätbara och hur sker uppföljning?		För varje mål i verksamhetsplanerna finns rubriken <i>"Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måloppfyllelse"</i> . I verksamhetsplanen anges för 11 av 20 mål en indikator för måloppfyllelse.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga 20 mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måloppfyllelse. Av de 20 målen bedömer nämnden att sju uppnås, sju är på väg att uppnås, fyra inte uppnås, samt att två riskerar att inte uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej applicerbart då det av verksamhetsplanen inte framgår några formulerade mål rörande nämndens ekonomi. Vid sakgranskning anges att nämnden inte uppnått uppdraget om andel finansiering genom tillsynsavgifter (andelen har ökat från 35 procent till 46 procent). Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

7.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2024: Inga organisationsförändringar har genomförts. Vid dialog lyfts att nämnden står inför verksamhetsförändringar i och med införandet av e-arkiv och att förvaltningen går över mot att arbeta allt mer digitalt.

Sjukfrånvaro: Sjukfrånvaron låg under år 2024 på 6,8 procent vilket är över genomsnittet i kommunen (6,5 procent). På förvaltningen har kvinnor haft högre sjuktal än män. Det är företrädesvis långtidssjukskrivningar som ökat och som påverkar sjuktalen.

Personalomsättning: Av verksamhetsberättelse framgår att det under 2024 funnits en positiv trend i fråga om rekrytering och kompetens. Under 2024 uppgick personalomsättningen till 6,4 procent vilket är samma utfall som för 2023.

Vid dialog med nämnden framkommer att de senaste utannonserade tjänsterna har haft tillräckligt många kvalificerade sökande. Dock lyfts att kompetensförsörjning är en utmaning på sikt.

7.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		Det framgår inte en dokumenterad internkontrollplan av nämndens verksamhetsplan som det gör för övriga nämnder. Vid sakgranskning lyfts att dokumenterad internkontrollplan finns för 2025 års verksamhet.
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Vi har inom ramen för den grundläggande granskningen efterfrågat men inte tagit del av någon riskanalys. Vid sakgranskning lyfts att nämnden avser göra samlade riskanalyser enligt modellen i Stratsys för 2025.
Har internkontrollplanen följts upp?		I verksamhetsberättelsen görs en samlad bedömning av nämndens interna kontroll, dock inte utifrån en beslutad internkontrollplan då det inte finns någon sådan. Det synes, av den dokumentation vi tagit del av, vara oklart vad man följt upp. Enligt verksamhetsberättelsen har verksamheten identifierat risker samt att dessa är dokumenterade och bedömda. Vid sakgranskning framgår att uppföljningen har gjorts genom bland annat månadsrapporteringar, uppföljning av personalfrågor och kvalitetskontroller. Nämndens samlade bedömning är att den interna kontrollen inom organisationen kan förbättras.

7.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Nämndens ramanslag för 2024 har inneburit vissa förändringar jämfört med tidigare år. Detta gäller särskilt förstärkning av vattenvårdsarbetet, inrättande av nya vattenskyddsområden, tillsyn av avfall samt att medel för miljömålsarbete numera ingår i nämndens ramanslag.
- ▶ Under 2024 har arbetet fortgått med att se över rutiner och former för att öka timdebiteringen inom nämndens tillsynsområden.
- ▶ **Miljöskydd:** Nämndens fokus har varit att besöka små och medelstora verksamheter som inte fått besök på flera år. Trots minskade resurser inom förorenade områden har nämnden kunnat delta i de kommunala

planprocesser och uppföljande undersökningar som gjorts som en del av planering och exploatering. Enheten har deltagit i Miljösamverkans projekt kring Avfallsbrottslighet.

- ▶ Kvalitetsarbetet har varit i fokus och målet har varit uppdaterade mallar och checklistor.
- ▶ **Hälsoskydd:** Stort fokus har fått läggas på avfallsfrågor i och med ändringar i avfallslagstiftningen, som bland annat rör krav på separering av förpackningsavfall från verksamheter. Avfallsfrågorna avseende kommunalt avfall är framgent en stor utmaning då resurser saknas för att fullt ut kunna hantera frågorna. Det har även inletts ett arbete med att skydda privata vattentäkter.
- ▶ **Livsmedelskontroll:** Stort arbete i början av året med att göra klart riskklassningen av befintliga registrerade livsmedelsverksamheter efter Livsmedelsverkets nya modell. Under våren har fler händelsestyrda ärenden än förväntat inkommit till enheten. Det har handlat om klagomål, matförgiftningar och oregistrerade verksamheter, vilket har tagit mycket tid och resurser i anspråk och påverkat genomförandet av den planerade kontrollen.
- ▶ **Administration:** Pågående arbete som innebär att administratörer i viss mån ska kunna överta administrativa moment och uppgifter i handläggning av tillsynsärenden.
- ▶ För att stärka samarbetet och dialogen mellan nämnden och förvaltningen har under 2024 ett uppskattat heldagsseminarium anordnats med aktiviteter och workshops.

7.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Målet med 50 procent avgiftsfinansiering kommer inte kunna nås. Enligt uppgift har förutsättningarna ändrats sedan målet sattes.
- ▶ Kemikalieinventeringen sker i för långsam takt på vissa förvaltningar.
- ▶ Kompetensförsörjning är en utmaning på sikt. Allt färre utbildas inom aktuella områden och arbetsmarknaden för miljöinspektörer är mycket god.
- ▶ De nya reglerna för avfallstillsyn skapar merarbete, dock med begränsad möjlighet till att ta ut avgift för nedlagt arbete.
- ▶ Luftkvalitet: Ny lagstiftning trädde ikraft i somras och luftkvalitetsnormerna har överskridits, vilket ställer krav på kommunen att ta fram en luftkvalitetsstrategi.

8. Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för stadsplanering, utveckling och samordning av stadsbyggnadsfrågor i sin helhet. Detta innefattar ansvar för byggande, planering, fastighetsbildning, trafik- och utvecklingsprojekt samt kommunens kart- och mätninginfrastruktur. Stadsbyggnadsnämnden har även ansvar för räddningstjänstens verksamhet.

8.1. Ekonomi

Enligt kommunens årsredovisning redovisar stadsbyggnadsnämnden en negativ budgetavvikelse på cirka 1 mnkr. Nämnden har en positiv budgetavvikelse på 14 tkr. Stadsbyggnadskontoret redovisar en negativ avvikelse om 1,2 mnkr. Avvikelsen beror främst på förvaltningens kostnader och lägre bygglovsintäkter jämfört med föregående år. Räddningstjänsten redovisar 2024 ett positivt resultat om 0,4 mnkr. Överskottet av intäkter beror till största del på att verksamheten utfört fler tillsyner än prognosticerat och även att utbildningsnivån har varit hög under året.

Vid dialogen lyfts att effektiviseringar under tidigare års högkonjunktur har hanterats genom ökning av intäktsbudget för främst bygglov. Dessa ökande intäkter har även möjliggjort anställning av fler personer för att hantera ökad arbetsbelastning och fler uppdrag i en växande kommun. Om förvaltningens intäkter, från bygglovavgifter och lantmäteriförrättningar fortsätter vika i nuvarande takt så kan förvaltningen behöva säga upp personal.

Framöver menar stadsbyggnadskontoret att de sannolikt står inför ytterligare ett år med lägre intäkter vilket innebär krav på indirekta besparingar som även fortsatt måste hanteras genom att inte tillsätta vissa tjänster. Då bygglov står för nästan 60 procent av förvaltningens budgeterade intäkter finns det fortsatt stor osäkerhet rörande budgeten.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Stadsbyggnadsnämnden antog verksamhetsplan för stadsbyggnadskontoret 2024, samt verksamhetsplan för räddningstjänsten 2024 vid sammanträde 2024-01-18. I verksamhetsplanerna ingår budget för 2024.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Stadsbyggnadsnämnden antog verksamhetsplan för stadsbyggnadskontoret 2024, samt verksamhetsplan för räddningstjänsten 2024 vid sammanträde 2024-01-18.

8.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanerna har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplanerna beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		Nej. I verksamhetsplanerna finns inga formulerade mål avseende nämndens ekonomi.
Är målen mätbara?		För varje mål i verksamhetsplanerna finns rubriken <i>"Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse"</i> . Avseende stadsbyggnadskontoret anges för sju av tio mål en mätbar indikator för måluppfyllelse. Avseende räddningstjänsten anges för tre av fem mål en mätbar indikator för måluppfyllelse.
Når nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga tio mål från stadsbyggnadskontorets verksamhetsplan följs upp. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom varför bedömningen görs. Av de tio målen bedöms sex vara på väg att uppnås samt bedöms att fyra uppnås. Samtliga fem mål från räddningstjänstens verksamhetsplan följs upp. För respektive mål framgår bedömning samt motivering bakom varför bedömningen görs. Av de fem målen bedöms två vara på väg att uppnås samt bedöms att tre uppnås.
Når nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej applicerbart då det saknas formulerade mål för ekonomin. Vi noterar att nämnden inte uppnår en ekonomi i balans.

8.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2024:

- Ny avdelningschef på Utvecklings- och trafikavdelningen from fjärde mars 2024.

Arbete med organisationsförändringar och anpassning till låg bemanning pågår.

- ▶ Verksamhetsutveckling med Tekniska kontoret (TK) vad gäller TK fastighet, TK gata/park samt MEX.
- ▶ Jenny Larsson är T.f. planchef från oktober 2024.
- ▶ Organisationsdiskussioner för att stärka stadsbyggnadskontorets strategiska arbete och genomförandet av översiktsplanen, i samarbete med MEX.
- ▶ Omfördelning av tjänster, främst inom bygglov. Verksamheten har många små ärenden som tar tid. En bygglovshandläggare har gått över till tillsyn, en har blivit byggnadsinspektör. En del tjänster hålls vakanta pga. ansträngd budget vilket påverkar belastning för befintliga tjänster.

Sjukfrånvaro: Förvaltningens totala sjukfrånvaro för 2024 var 2,7 procent. Sjukfrånvaron har ökat något i jämförelse med 2023 då den totala sjukfrånvaron var 2,5 procent. Kvinnornas sjukfrånvaro har minskat medan männens har ökat.

Inom räddningstjänstens verksamhet låg sjukfrånvaron på 2,18 procent år 2024 (exklusive deltidsbrandmän). Detta är en ökning jämfört med 2023 (1,96 procent). Sjukfrånvaron är högre bland kvinnor än män. Sjukfrånvaron bland deltidsbrandmän hanteras manuellt. Under 2024 låg deltidsbrandmännens sjukfrånvaro på 6,3 procent.

Personalomsättning: Vid dialogen framkommer att personalomsättningen varit något lägre under 2024 och att de rekryteringar som genomförts har kunnat tillsättas med sökande med rätt kvalifikationer. Stadsbyggnadskontoret har relativt låg bemanning i relation till jämförbara kommuner, vissa delar av verksamheten är därmed sårbar. Vidare lyfts att bemanningen på Utvecklings- och trafikavdelningen behöver stärkas upp.

Inom bygglovsverksamheten har det varit svårt att rekrytera medarbetare med erfarenhet, det finns dock gott om nyexaminerade sökanden. Vidare anges att kartavdelningen saknar resurser inom GIS och strategiska frågor (exempelvis verksamhetsutveckling och informationssäkerhetsfrågor).

Av räddningstjänstens verksamhetsberättelse framgår att personalomsättningen är högre bland deltidsanställda brandmän än för heltidspersonal. Vidare anges att gällande EU-direktiv avseende dygnsvila medfört ett arbete med schemaförändringar vilket kan komma att påverka personalomsättningen framgent.

8.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		Av stadsbyggnadskontorets verksamhetsplan framgår fem risker. Av räddningstjänstens verksamhetsplan framgår 21 risker.

Har nämnden genomfört en riskanalys?		Utöver det som framgår av respektive verksamhetsplan finns ingen ytterligare dokumenterad riskanalys. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		I stadsbyggnadskontorets verksamhetsberättelse görs en uppföljning av samtliga risker som presenteras i verksamhetsplanen. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom stadsbyggnadskontoret är att denna är tillräcklig.
		I räddningstjänstens verksamhetsberättelse görs en uppföljning av de 21 risker som presenteras i verksamhetsplanen. Därtill framgår uppföljning av ytterligare tre risker som inte återfinns i verksamhetsplanen. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom räddningstjänsten är att denna är tillräcklig.

8.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Genomgång har gjorts av hela kommunens geodata, kommunikation med alla dataägare. Säkerhetsperspektiv på alla nämndens geodata. Mer och mer jobb med baskartan.
- ▶ Lantmäteriets begränsning av dataåtkomst har påverkat leveranser.
- ▶ Trafikverket ger klartecken för Ljungarumsmotet vilket innebär att kommunen måste anpassa till planerade trafikflöden.
- ▶ Arbete med Utbyggnadsstrategi 200 000 invånare, etapp 2 för mindre tätorter och landsbygd. LONA bidragen försvinner (bidrag från länsstyrelsen som går till miljöarbete).

8.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Hantering av icke anslagsfinansierade myndighetsuppdrag (exempelvis kostnader för bostadsanpassningsbidrag)
- ▶ Intäkter minskar, främst från bygglov men även plan, karta och lantmäteri
- ▶ GIS- och karttjänster får ökade licenskostnader och minskade intäkter
- ▶ Genomförande av översiktsplan, bättre styrning och samordning samt fler program och förstudier, strategisk planering
- ▶ Kompetensförsörjning, rekrytera inom vissa områden samt behålla "upplärda"
- ▶ Hantering av icke anslagsfinansierade grunduppdrag samt politiska uppdrag

9. Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens mark och fastigheter, naturområden, gator och parker, skogar och naturreservat, färjetrafik, hamnar och parkeringsverksamhet. Nämnden ansvarar också för vatten och avlopp, planering för kommunens bostads- och markförsörjning., byggledning och projektering vid ny-, om- och tillbyggnader och städning av kommunala lokaler.

9.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2024 en positiv budgetavvikelse om 11,5 mnkr, motsvarande en procentuell avvikelse om 3,4 procent. Den största positiva avvikelsen återfinns inom mark- och exploateringsavdelningen, följt av fastighetsavdelningen (2,8 mnkr) och därefter teknisk nämnd och centralt stöd (1 mnkr). Den största negativa avvikelsen återfinns inom avdelningen Gata Park Skog. Vid dialogen framkommer att kostnadsförändringar har varit en stor utmaning men att priserna har stabiliserat sig under 2024, dock har kostnadsförskjutningen från 2023 kvarstått.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Budget ingår i nämndens verksamhetsplan vilken beslutades vid sammanträde 2023-12-20.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Tekniska nämnden beslutade om verksamhetsplan för 2024 vid sammanträde 2023-12-20.

9.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplanen beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplanen finns tre målsättningar med bäring på nämndens ekonomi.
Är målen mätbara och hur sker uppföljning?		För varje mål i verksamhetsplanerna finns rubriken "Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse". För 14 av 22 mål anges en mätbar indikator för måluppfyllelse.

När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga 22 mål från tekniska nämndens verksamhetsplan följs upp. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom varför bedömningen görs. Av de 22 målen bedöms fem uppnås, elva vara på väg att uppnås, två riskerar att inte uppnås, samt fyra inte uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Av de tre målsättningar med bäring på nämndens ekonomi bedömer nämnden att två är på väg att uppnås samt att ett inte uppnås. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

9.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2024:

Mindre organisationsjusteringar sker löpande enligt dialog med nämnden. Visingsötrafiken blir sannolikt en del av ett framtida uppdrag för nämnden. Vidare lyfts att verksamhetsservice uppdrag gällande vaktmästeri, tvätt/städ och bilvård ökar kontinuerligt i samband med brist på personal inom vårddyrkena.

Sjukfrånvaro: Av verksamhetsberättelsen framgår att nämnden har en kontinuerligt nedåtgående sjukfrånvaro. För 2024 ligger sjukfrånvaron på 6,9 procent. Vid dialogen framkommer att kvinnor fortsatt har betydligt högre sjukfrånvaro, men med minskade trend sedan några år tillbaka.

Personalomsättning: Vid dialogen lyfts att cirka 100 rekryteringsärenden har fullföljts och att det varit stort söktryck i spåren av ökad arbetslöshet. Dock lyfts att verksamheten har svårigheter att rekrytera specialister inom olika områden, men även yrkesarbetare. En potentiell orsak till detta menar man är ett ogynnsamt löneläge.

9.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		Av nämndens verksamhetsplan för 2024 framgår identifierade riskområden inom nämndens verksamhetsområde. Totalt framgår tio riskområden med tillhörande beskrivning av respektive risk. Det framgår ingen värdering eller prioritering av riskerna.

		De risker som framgår av verksamhetsplanen är samma risker som framgår av genomförd riskanalys (se nedan).
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Av nämndens fördjupade månadsrapport per augusti 2024 framgår en riskanalys. Riskanalysen är gjord utifrån sannolikhet och konsekvens. Totalt framgår tio risker. För respektive risk presenteras beskrivning av risken, sannolikhet och konsekvens, riskvärde, nuvarande hantering samt hanteringsåtgärd. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		I nämndens verksamhetsberättelse görs en uppföljning av de tio risker som presenteras i verksamhetsplanen. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen är att denna är tillräcklig.

9.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Byggkonkurser
- ▶ Kostnadsförändringar har varit en stor utmaning. Kostnaderna har nu stabiliserats men ligger kvar på högre nivåer
- ▶ Få anbud på entreprenader
- ▶ Lågt bostadsbyggande i spåren av lågkonjunktur
- ▶ Kraftiga förändringar i framtida demografiprognoser
- ▶ Skyfallskonsekvenser sommar 2024
- ▶ Hedenstorps industriområde - utbyggt och klart
- ▶ VA-förnyelse går enligt plan

9.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Kompetensförsörjning - det är en utmaning att matcha de yrken som finns mot utbudet
- ▶ Hållbarhetsfrågor
- ▶ Infrastrukturuomsorg - underhåll. Det görs mycket men det är inte tillräckligt. Det lyfts att kommunen har en VA-plan som sträcker sig till 2050, men det är efter 2050 som det kommer bli en utmaning.

10. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har ansvar för alla frågor som rör gymnasieutbildning, inklusive anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning och arbetsmarknadsfrågor och trafikövningsplatsen. Nämnden ska leda, utveckla och utvärdera verksamheten, som delvis regleras i olika lagar och förordningar.

10.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2024 en positiv budgetavvikelse om 13,4 mnr. Enligt verksamhetsberättelse beror den positiva avvikelsen till stor del på överskott från kommunens egna gymnasieskolor. Verksamhet gymnasieskola redovisar ett positivt resultat om cirka 10 mnr, anpassad gymnasieskola redovisar ett positivt resultat om cirka 4 mnr, samt visar vuxenutbildningen sammantaget ett positivt resultat om cirka 3 mnr. Inom verksamheten för arbetsmarknadspolitiska åtgärder redovisas ett underskott om cirka 3 mnr. Trafikövningsplatsens verksamhet visar på ett litet överskott.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutade om internbudget för 2024 vid sammanträde 2023-12-14.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antog verksamhetsplan för 2024 vid sammanträde 2024-01-29.

10.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplanen beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplanen finns inga formulerade mål avseende nämndens ekonomi. Vid sakgranskning uppges att utgångspunkten för nämndens bedömning är att ekonomin ska vara i balans.

Är målen mätbara och hur sker uppföljning?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken <i>"Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse"</i> . För fyra av åtta mål anges en mätbar indikator för måluppfyllelse.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga åtta mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom bedömningen som görs. Nämnden bedömer att sex av åtta mål är på väg att uppnås, att ett mål uppnås samt att ett mål riskerar att inte uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej applicerbart då det i verksamhetsplanen saknas formulerade mål avseende nämndens ekonomi. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

10.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar och viktiga händelser under 2024:

Inom gymnasieskolan/anpassade gymnasieskolan har implementering av en ny reform GY25 genomförts. Digitala nationella prov har också implementerats. Vidare sker ett fortsatt arbete med hållbart ledarskap samt ett fördjupat analysarbete kring närvaro och elevernas delaktighet och inflytande.

Inom arbetsmarknadsavdelningen (AMA) har en ny organisation införts med fyra fokusområden: bryta bidragsberoende, bryta utanförskap, tidiga insatser samt KAA. Vidare sker fortsatt nära samverkan med socialförvaltningen (område försörjningsstöd). Arbetet med den lokala överenskommelsen mellan kommun och Arbetsförmedlingen har intensifierats. Intensivt arbete under våren kopplat till aktivitetskravsreformen, vilken kan komma att innebära stora förändringar för kommunen.

Inom den kommunala vuxenutbildningen övergår anpassad utbildning för vuxna, Bäckadalsgymnasiets ansvar till VUX-enheten som tar över undervisningsansvaret. Uppstart Lärcentrum, öppen verksamhet. Det har också skett stort arbete med upphandling inför ny avtalsstart. Inom Yrkehögskolan Jönköping (YJ) finns en ny pilotverksamhet/ny skolform: nationell yrkesutbildning.

Sjukfrånvaro: Sjukfrånvaron totalt låg på 3,8 procent 2024, vilket är lägre jämfört med 2023 (4,0 procent). Korttidssjukfrånvaro utgör den största andelen av sjukfrånvaron för både kvinnor och män. De senaste åren har den totala

sjukfrånvaron sjunkit mer för män än kvinnor. Kvinnors totala sjukfrånvaro blev 4,4 procent för 2024 jämfört med 3,1 procent för män.

Personalomsättning: Omsättning bland chefer, inklusive pensionsavgångar, har minskat under 2024 i jämförelse med 2023 (från 9,1 procent till 2,9 procent).

Avseende gymnasieskolan lyfts vid dialog att verksamheten har haft relativt lätt att rekrytera men vissa bekymmer kopplat till nischade områden där de inte kan matcha löner. Vidare uppges att verksamheten arbetar med sitt varumärke genom samarbete med VFU-lärare.

10.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		Av nämndens verksamhetsplan 2024 framgår identifierade riskfaktorer med tillhörande beskrivning och riskvärde. Totalt framgår sex riskfaktorer. Riskfaktorerna som framgår av verksamhetsplanen är samma riskfaktorer som framgår av genomförd riskanalys (se nedan).
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Ja. Av <i>Presentation Verksamhetsplan 2024</i> framgår genomförd riskanalys. Riskanalysen är gjord utifrån sannolikhet och konsekvens. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2024 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts av samtliga risker. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras.

10.5. Verksamhetsspecifika händelser

Se rubrik C ovan.

10.6. Utmaningar och utvecklingsområden

Utmaningar inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola:

- ▶ Fortsätta utveckla samarbete/samverkan/samordning inom och mellan gymnasieskolorna samt mellan gymnasieskolorna och central förvaltning
- ▶ Fullfölja kapacitetsförstärkning och lokalanpassning enligt plan
- ▶ Arbete med att förbättra elevernas psykiska hälsa
- ▶ Identifiera mönster och ta fram åtgärder kring könsskillnader i elevernas resultat
- ▶ Långsiktig rekrytering och kompetensutveckling för skolledare
- ▶ Implementera och intensifiera arbetet med HÖK-24
- ▶ Fortsätta utvecklingen av individanpassning i anpassad gymnasieskola
- ▶ Fortsätta utveckla arbetet med Samverkan skola-arbetsliv (SSA)

Utmaningar inom vuxenutbildning och yrkeshögskola:

- ▶ Konjunkturutvecklingen, rättighetslagstiftningen och statsbidragets storlek påverkar vuxenutbildningens volymer
- ▶ GY 2025 - parallella system till och med 2030
- ▶ Kompetensförsörjning - utbud, efterfrågan
- ▶ Studieavbrott
- ▶ Utveckla arbetet med YH-utbildningar som möter marknadens behov och dess snabba växlingar, samt öka attraktiviteten för utbildningarna
- ▶ Snabba omställningar när studerande uteblir vid kursstart
- ▶ Anställd personal i förhållande till konsulter

Utmaningar inom AMA:

- ▶ Utrikesföddas inträde på arbetsmarknaden
- ▶ Behov av längre "rusta"-period
- ▶ Större behov av anpassade platser inom ferie, KAA
- ▶ Personer med kriminellt förflutet
- ▶ Personer på "egen anvisning" ökar

11. Äldrenämnden

Äldrenämnden har det övergripande ansvaret för kommunens äldreomsorg och allmänt förebyggande och uppsökande verksamhet som hör till äldreomsorgen. Nämnden ansvarar även för kommunens hälso- och sjukvård.

11.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2024 en positiv avvikelse om 43,7 mnkr. Avvikelsen mot budget inom äldreomsorgen är 43,3 mnkr medan hälso- och sjukvården redovisar en positiv avvikelse om 1 mnkr. Nämnd och gemensam verksamhet redovisar en negativ avvikelse om 0,6 mnkr. Nämndens nettokostnader 2024 var 96,7 mnkr vilket är 5,2 procent högre jämfört mot 2023. Enligt verksamhetsberättelsen beror kostnadsutvecklingen på olika statsbidrag som riktats mot framförallt äldreomsorg under året.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Äldrenämnden antog verksamhetsplan med budget för 2024 vid sammanträde 2024-01-17.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Äldrenämnden antog verksamhetsplan med budget för 2024 vid sammanträde 2024-01-17.

11.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Målen är formulerade utifrån följande övergripande områden: Medborgare, medarbetare, ekonomi, hållbart samhälle. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplan framgår en målsättning om ekonomi i balans för äldreomsorg respektive hälso- och sjukvårdsfunktionen (en avvikelse från budgetram om högst +/- 1 procent), samt en målsättning om effektiv ekonomistyrning.

Är målen mätbara och hur sker uppföljning?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken " <i>Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse</i> ". För tio av tolv mål anges en mätbar indikator för måluppfyllelse.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga 12 mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom bedömningen som görs. Nämnden bedömer att 10 av 12 mål uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		De två mål som finns med bäring på ekonomin (ekonomi i balans samt effektiv ekonomistyrning) bedöms av nämnden uppnås. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

11.3. Organisation och personalförsörjning

Verksamhetsförändringar under 2024:

Verksamheterna vid Rosengården och Hammargården flyttade till nyöppnade Vilhemsrogården.

Inom hälso- och sjukvårdsfunktionen (HS) har en stor organisationsförändring gjorts. Bakgrunden till detta är en chefsanalys som gjorts där flera av enhetscheferna har fler än 25 medarbetare. Förändringen innebar att HS under våren anställde ytterligare 5 enhetschefer samt att rollen som biträdande enhetschef togs bort.

Sjuksköterskor som arbetar natt har samlats under en enhetschef i stället för två vilket underlättar bemanningsplaneringen och samverkan. Man har också utökat antalet farmaceuter i verksamheten för att avlasta sjuksköterskor.

Sjukfrånvaro: Den totala sjukfrånvaron var 8,58 procent under 2024. Detta är en minskning jämfört med 2023 då sjukfrånvaron låg på 9,53 procent. Under året har förvaltningen arbetat med tre olika uppdrag rörande sjukfrånvaron: På enhetsnivå har enheter med hög korttidssjukfrånvaro analyserats, på individnivå där fokus legat på medarbetare med hög korttidsfrånvaro och hur chefer arbetar med dessa, och slutligen analys av hur enheter med låg korttidssjukfrånvaro arbetar.

Personalomsättning: Enligt verksamhetsberättelse 2024 har andelen heltidsarbetande ökat under 2024 och den externa personalomsättningen har minskat till 9,3 procent från 12,6 procent 2023. Även den externa chefsomsättningen har minskat.

11.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		I verksamhetsplan presenteras nämndens riskanalys där det framgår vilka risker som måste hanteras respektive hanteras omedelbart. De risker som framgår av verksamhetsplanen är samma risker som framgår av nämndens riskanalys (se nedan).
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Ja. I bilaga till verksamhetsplanen finns nämndens fullständiga riskanalys. Riskanalysen är gjord utifrån sannolikhet och konsekvens. För varje risk framgår en beskrivning, sannolikhet, konsekvens, riskvärde, riskvärde föregående period, hanteringsåtgärd och uppföljningsfrekvens. Totalt framgår 28 risker. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2024 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts i samtliga 28 fall. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras.

11.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Nytt särskilt boende har öppnats och invigts. Boende från Rosengården och Hammargården har flyttat dit.
- ▶ Renoveringar genomförts.
- ▶ Införande av digitala matinköp i hemtjänsten.
- ▶ Utbildningsinsatser. Föreläsare för stort antal medarbetare.
- ▶ Introduktionsutbildningen har reviderats.
- ▶ Språklyft - utbildning i pilotform.
- ▶ Fokus på värdegrundsarbetet i samtliga verksamheter.
- ▶ Friskvårdsprojekt inom hemtjänsten - positiva effekter.

11.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Kompetensförsörjningen är en stor utmaning, nu och kommer vara så framöver då andelen i arbetsför ålder sjunker samtidigt som andelen äldre ökar.
- ▶ Andelen undersköterskor sjunker snabbt.
- ▶ Svårigheter att kunna bemanna.
- ▶ Kunskaper i svenska hos personalen.
- ▶ Utbyggnadstakt av särskilda boenden.

12. Valnämnden

Valnämnden ansvarar för genomförandet av valen till riksdag, landsting, kommun och Europaparlamentet samt administrerar folkomröstningar.

12.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2024 en positiv budgetavvikelse om 5,7 mnkr, motsvarande 13,6 procent. Budgetavvikelsen hänförs främst till högre statsbidrag och lägre personalkostnader än beräknat enligt verksamhetsberättelsen.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Valnämnden antog verksamhetsplan med tillhörande internbudget för 2024 vid sammanträde 2024-01-22.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Valnämnden antog verksamhetsplan med tillhörande internbudget för 2024 vid sammanträde 2024-01-22.

12.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Det framgår ingen tydlig koppling till kommunfullmäktiges övergripande mål.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		I verksamhetsplanen framgår inga formulerade målsättningar med bäring på nämndens ekonomi. Vid sakgranskning betonas att det i verksamhetsplanen finns en kvalitetsfaktor med bäring på nämndens ekonomi.
Är målen mätbara och hur sker uppföljning?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken <i>"Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse"</i> . För de båda målsättningarna finns angivna indikatorer.
Når nämnden uppsatta mål för verksamheten?		De två målen från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål

		framgår bedömning av måluppfyllelse samt motivering bakom bedömningen som görs. Nämnden bedömer att båda målen uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej applicerbart så det saknas formulerade målsättningar med bäring på nämndens ekonomi. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

12.3. Organisation och personalförsörjning

Det har inte skett några större verksamhetsförändringar men vid dialog lyfts att nämnden förutser en stadig ökning av antal förtidsröstande. Detta kan komma att påverka organisationen framöver.

Av nämndens verksamhetsberättelse och delårsrapport framgår inget rörande sjukfrånvaro eller personalomsättning.

Vid dialogen anges att nämnden känner sig trygg med kompetensen som röstmottagarna har. Kommunen har enligt nämnden ett bra utbildningspaket, och har en bra bemanning överlag. Dock lyfts att det alltid finns en viss osäkerhet inför valen. Vikarier togs in för att täcka upp ordinarie uppgifter hos inlånad personal. En erfarenhet är att ta in vikariaten tidigare så att personalen kan bli tillgänglig för valarbetet tidigare.

12.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		I verksamhetsplan presenteras nämndens identifierade riskfaktorer med tillhörande beskrivning av respektive risk (två risker). Det framgår inget riskvärde eller prioritering av riskerna.
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Vi har inom ramen för den grundläggande granskningen efterfrågat men inte tagit del av någon dokumenterad riskanalys. Vid sakgranskning uppges att valkansliet under året har arbetat utifrån risker som finns identifierade i en riskanalys samt att nämnden fortlöpande hållits informerad. Vid sakgranskning har vi tagit del av en initial riskanalys innehållande de två risker som framgår av verksamhetsplanen. Dock görs ingen bedömning av sannolikhet eller

		konsekvens eller riskvärde. Enligt uppgift arbetar nämnden för att utveckla sina rutiner gällande riskanalyser.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2024 görs en uppföljning av de båda risker som identifierats i nämndens verksamhetsplan. Uppföljning har gjorts för båda riskerna. Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras.

12.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Valet till EU i juni. Genomförande av förtidsröstning, röstning på valdagen och uppföljning.
- ▶ Nämnden arbetar mer formellt med verksamhetsplanen och strukturerat med fördjupade månadsrapporter och verksamhetsberättelse.

12.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Tillräckliga bemanningsresurser gällande personal i valkansli samt röstmottagare.
 - Kompetensförsörjning röstmottagare:
Inför allmänna valen 2026 kommer ca 1000 röstmottagare att behövas för att bemanna alla röstnings- och vallokaler. Nytt inför 2026 är att valmyndigheten beslutat att digitalisera vissa moment i röstmottagningen vilket därför även ställer krav på röstmottagarna avseende digital kompetens.
 - Resurser valkansli:
Valnämnden köper in de resurser som krävs för det valadministrativa arbetet avseende planering och genomförande av val.
- ▶ EU:s arbetstidsdirektiv även för röstmottagare.
- ▶ Digitala röstkort, digitala väljarförteckningar och röstlängder. Valmyndigheten har ambitionen att vid allmänna valen 2026 digitalisera vissa delar av röstmottagningen. Detta ställer höga krav på planering och logistik, avseende teknisk utrustning, men även på rekrytering av röstmottagare med fokus avseende digital kompetens.
- ▶ Utöver valmyndighetens förändringar gällande röstmottagning, flaggas även upp för den översyn avseende valsedelssystemet som uppdragits åt en parlamentariskt sammansatt kommitté. Kommittén ska redovisa sitt uppdrag senast den 15 september 2025.

13. Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar för att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvaltare. Verksamheten styrs av föräldrabalken.

13.1. Ekonomi

Nämnden redovisar år 2024 ett överskott om 2,4 mnkr. Anledningen bakom överskottet anges vara bland annat att en större andel av huvudmännen står för hela eller del av arvudet själva. Intäkter från huvudmännen har ökat jämfört med 2023, samt har nämnden erhållit intäkter från Skatteverket under 2024 vilket också bidrar till överskottet.

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en budget? När är den antagen?		Ja. Överförmyndarnämnden antog verksamhetsplan för 2024 vid sammanträde 2024-01-17. I verksamhetsplanen framgår nämndens driftbudget för 2024.
Har nämnden antagit en verksamhetsplan?		Ja. Överförmyndarnämnden antog verksamhetsplan för 2024 vid sammanträde 2024-01-17.

13.2. Måluppfyllelse

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmäktiges mål?		I verksamhetsplanen har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Enligt verksamhetsplan beaktar varje nämnd kommunfullmäktiges övergripande mål i sin verksamhetsplanering.
Har nämnden formulerat mål för sin ekonomi?		Av verksamhetsplanen framgår inga formulerade målsättningar med bärning på nämndens ekonomi. Vid sakgranskning lyfts att budget i balans är en del av grunduppdraget samt att det sker ett långsiktigt arbete med budget i balans.
Är målen mätbara och hur sker uppföljning?		För varje mål i verksamhetsplanen finns rubriken "Vad förväntar vi oss för resultat och hur mäter vi måluppfyllelse". För två av

		fyra mål anges en indikator för måluppfyllelse, men samtliga fyra mål är mätbara.
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga fyra mål från nämndens verksamhetsplan följs upp i verksamhetsberättelsen. För respektive mål framgår bedömning av måluppfyllelse. I den detaljerade redovisningen av målen framgår en förklaring till bedömningen. Nämnden bedömer att tre av fyra mål uppnås. Ett mål riskerar enligt nämndens bedömning att inte uppnås.
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Ej applicerbart då nämnden inte formulerat mål för sin ekonomi. Vi noterar att nämnden uppnår en ekonomi i balans.

13.3. Organisation och personalförsörjning

Vid dialogen lyfts att fler inom verksamheten numera är överförmyndarhandläggare i syfte att öka effektiviteten i organisationen då fler kan fatta beslut på delegation.

Sjukfrånvaro: Av nämndens verksamhetsberättelse samt kvalitetsrapport för 2024 framgår inget rörande sjukfrånvaro i verksamheten. Vid dialogen framkommer att sjukfrånvaron i det närmaste är obefintlig.

Personalomsättning: Av nämndens verksamhetsberättelse samt kvalitetsrapport för 2024 framgår inget rörande personalomsättning i verksamheten. Vid dialogen lyfts att det finns utrymme för ytterligare en tjänst i nämndens budget. Vidare lyfts att arbetsbelastningen kan vara hög vilket kan ha ökat antalet som använder professionella ställföreträdare.

13.4. Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden antagit en internkontrollplan för 2024?		Av nämndens verksamhetsplan framgår två identifierade riskfaktorer med tillhörande beskrivning och riskvärde. De risker som framgår av verksamhetsplanen är samma risker som identifierats i riskanalysen (se nedan).
Har nämnden genomfört en riskanalys?		Ja. Det finns en dokumenterad riskanalys gjord utifrån sannolikhet och konsekvens.

		För respektive risk framgår en beskrivning, sannolikhet och konsekvens, riskvärde, nuvarande hantering, hanteringsåtgärd samt bedömning av hantering, och uppföljningsfrekvens. Av riskanalysen framgår två risker. Vi noterar att det i granskat material saknas en bruttorisklista vilket bedöms som en brist.
Har internkontrollplanen följts upp?		Ja. I verksamhetsberättelse 2024 görs en uppföljning av de risker som identifierats i nämndens riskanalys. Av uppföljningen framgår respektive risk, uppföljning, hanteringsåtgärd samt uppföljning av åtgärd. Uppföljning har gjorts för samtliga risker (två). Nämndens samlade bedömning av den interna kontrollen inom organisationen är att denna kan förbättras.

13.5. Verksamhetsspecifika händelser

- ▶ Kommunrevisionens granskningsrapport avseende verksamheten. Åtgärdsplan för ekonomin, nya rutiner för s.k. "proffsärenden". Arvodesriktlinjer kommer att tas, 80 procent av årsredovisningarna ska vara klara i oktober, hela verksamhetens ska lyda under principer om likabehandling.
- ▶ Viten kan avse huruvida de gode männen inte lämnar in årsakter eller slutredovisningar.

13.6. Utmaningar och utvecklingsområden

- ▶ Minskat ideellt engagemang
- ▶ Digital utveckling för effektivisering av handläggning och för att underlätta samt tilltala fler att ta uppdrag som ställföreträdare

14. Sammanfattande bedömning

Inom ramen för den grundläggande granskningen har nämndernas verksamhetsplaner, verksamhetsbeskrivningar, internkontrolldokumentation (inklusive riskanalys), delårsrapport, årsredovisning och verksamhetsberättelser granskats. Intervjuer har genomförts med respektive nämnds presidium och förvaltningschefer. I nedan bild illustreras en sammanställd bedömning utifrån den grundläggande granskningens frågeställningar.

Frågeställning	KS	BUN	FSN	IFON	KFN	MHN	SBN	TN	UAN	ÄN	VN	ÖFN
Har nämnd/styrelse antagit en budget?												
Har nämnd/styrelse antagit en verksamhetsplan?												
Har nämnd/styrelse formulerat mål för sin verksamhet utifrån fullmåktiges mål?												
Har nämnd/styrelse formulerat mål för sin ekonomi?												
Är målen mätbara?												
När nämnd/styrelse uppsatta mål för verksamheten?												
När nämnd/styrelse uppsatta mål för ekonomin?												
Har nämnd/styrelse antagit en internkontrollplan för 2024?												
Har nämnd/styrelse genomfört en riskanalys?												
Har internkontrollplanen följts upp?												

Vidare är den sammanfattade bedömningen att:

Ekonomi

- ▶ Tre nämnder redovisar en negativ budgetavvikelse:
 - Stadsbyggnadsnämnden ett underskott om 1 mkr,
 - Barn- och utbildningsnämnden ett underskott om 13 mkr, samt
 - Individ och familjeomsorgsnämnden ett underskott om 4 mkr.
- ▶ Flertalet nämnder saknar dokumenterade målsättningar som inbegriper nämndens ekonomiska förhållanden.

Måluppfyllelse

- ▶ Nämndernas dokumenterade mål saknar för flertalet nämnder mätbara indikatorer för ett eller flera mål, detta till risk för subjektiva överväganden gällande uppföljning och bedömning av måluppfyllelsen.
- ▶ Målformulering för nämndernas ekonomi är ett utvecklingsområde för flertalet nämnder.

Intern kontroll

- ▶ De flesta nämnderna har upprättat riskanalyser som ligger till grund för internkontrollen. Däremot saknas det, i det underlag som vi granskat, i samtliga fall en s.k. bruttorisklista, dvs. en heltäckande bedömning av samtliga relevanta risker. Det innebär att de risker som identifieras i riskanalysen tas med i verksamhetsplanen och det går då inte att följa vilka risker som "accepteras" och/eller inte kommer med i internkontrollplanen.
- ▶ I enstaka fall saknas riskanalys och värdering av risker. För en nämnd har inte, enligt vår uppfattning, någon internkontrollplan upprättats.

Jönköpings kommun den 19 mars 2025

Jakob Smith

Certifierade kommunal yrkesrevisor

EY

Amanda Abrahamsson

Verksamhetsrevisor